

Citačné/scientometrické databázy

Pavol Baťalík

Citačné/scientometrické databázy

Vyhľadávanie v dokumentoch:

- Web of Science - www.webofscience.com/
- SCOPUS - www.scopus.com
- DIMENSIONS - app.dimensions.ai

Web of Science - www.webofscience.com/

- Najstaršia dostupná databáza
- Impact Factor iba na WoS
- Journal Citation Report
- Journal Citation Index
- Master Journal List
- Cca 33k titulov
- Q-rtily časopisov na <https://jcr.clarivate.com/jcr/home=jcr&Init=Yes&authCode=null&Src=IC2LS>

Calculation

Journal Impact Factor™ without self cites is calculated using the following metrics:

$$\frac{\text{Citations in 2021 to items published in 2019 (479) + 2020 (183) - Self Citations in 2021 to items published in 2019 (19) + 2020 (23)}}{\text{Number of citable items in 2019 (85) + 2020 (98)}} = \frac{479 - 42}{183} = 2.388$$

SCOPUS

www.scopus.com

- Novší nástroj s podobnou funkcionalitou ako WoS
- Scimago Journal & Country Rank
- Jedna databáza
- Cca 25k titulov
- Metrika Q-rtily titulov na základe <https://www.scimagojr.com/>

Scopus metrics

Views count [?](#)

Last updated on 1 October 2022

23

Views count 2022

[More metrics >](#)

PlumX metrics [?](#)

Captures

2

Readers

[View PlumX details >](#)

23

Views count 2013-2022

DIMENSIONS – app.dimensions.ai

- Najmladší nástroj na hodnotenie vedeckých výstupov
- Prístup bez predplatného do časti nástroja
- Iný spôsob hodnotenia, ako pre predošlých databázach
- Almetrics
- Najľahší prístup k plným textom na stránkach vydavateľstiev

Picked up by **5** news outlets

Blogged by **1**

Tweeted by **120**

On **2** Facebook pages

219 readers on Mendeley

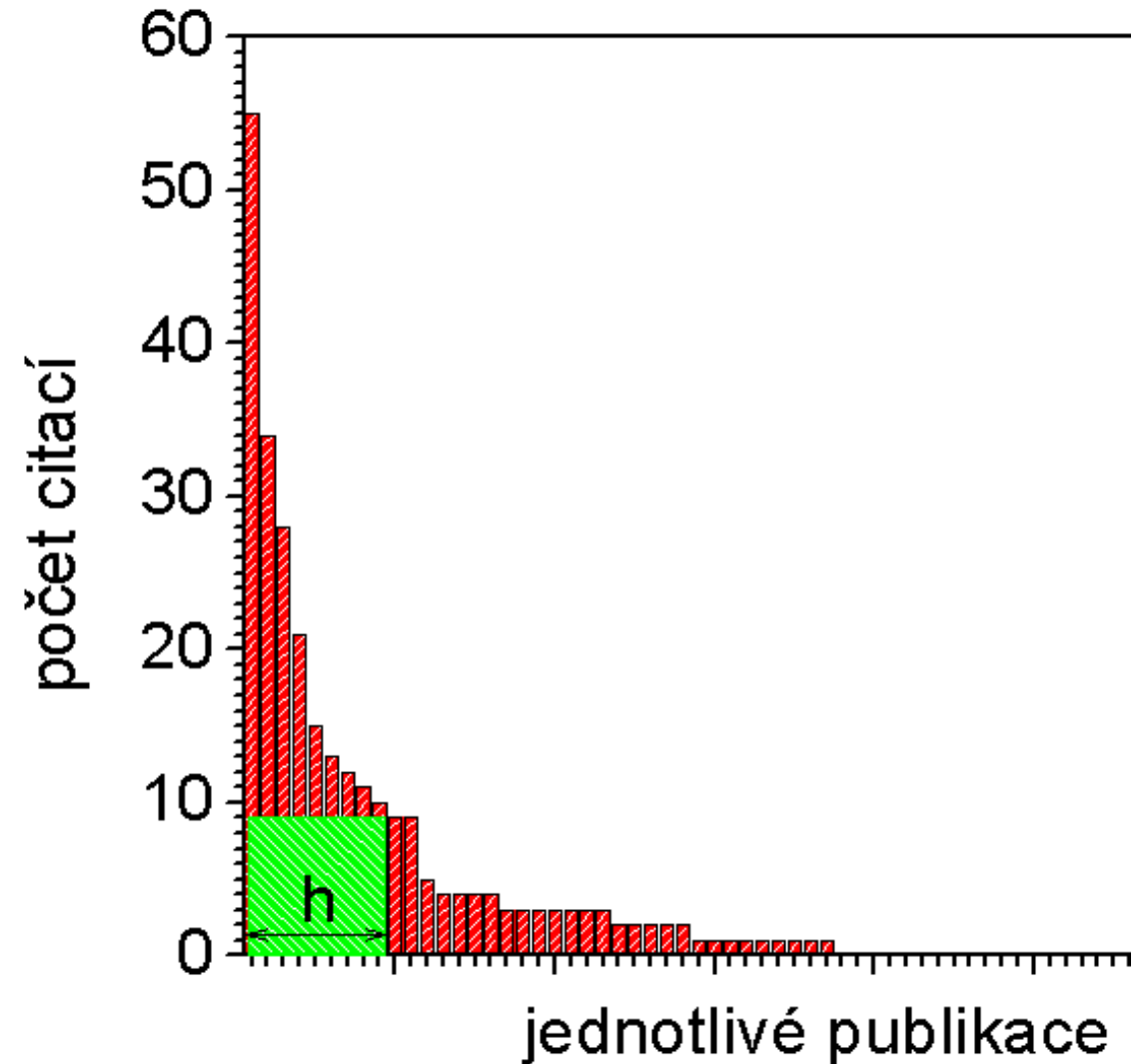

2 readers on CiteULike

[See more details](#)

H- index (hirschov index)

- pomenovaný podľa argentínskeho fyzika [Jorgeho Eduarda Hirscha](#)
- medzinárodný ukazovateľ výkonu vedca
- udáva, koľko najcitovanejších článkov autora má rovnaký alebo väčší počet citácií, ako je poradie článku vytvorené na základe počtu citácií

Plnotextové databázy

Plno textové databázy

Vyhľadávanie v databázach vydavateľstiev:

- Elsevier - www.sciencedirect.com/
- SpringerNature – www.springernature.com
- Wiley – www.wileyonlinelibrary.com
- IEEE – <https://ieeexplore.ieee.org/Xplore/home.jsp>
- ACM, TAYLOR & FRANCIS, IOP, SCIENCE, ACS Publications...

Elsevier - www.sciencedirect.com/

- ponúka viac ako 4,600 časopisov
- ponúka viac ako 33,000 kníh
- jednoduché a rozšírené vyhľadávanie
- filtrovanie výsledkov
- viac ako 1,4 mil. OpenAccess článkov
- obsahuje časopisy, knihy, učebnice, encyklopédie

ScienceDirect

SpringerNature - www.springernature.com

- ponúka viac ako 3,800 časopisov
- ponúka viac ako 24,800 kníh
- jednoduché a rozšírené vyhľadávanie
- filtrovanie výsledkov
- spojením vydavateľstiev Springer Verlag a Nature vzniklo najprestížnejšie vydavateľstvo SpringerNature
- obsahuje časopisy, knihy, učebnice, zborníky
- OA na samostatnej platforme
<https://www.springeropen.com/>

SPRINGER NATURE

SpringerOpen

Wiley – www.wileyonlinelibrary.com

- ponúka viac ako 1,600 časopisov
- ponúka viac ako 22,000 kníh
- ponúka viac ako 250 encyklopédií
- jednoduché a rozšírené vyhľadávanie
- filtrovanie výsledkov
- obsahuje časopisy, knihy, učebnice, encyklopédie

IEEE – <https://ieeexplore.ieee.org/Xplore/home.jsp>

- Samostatná prednáška
- Profilový vydavateľ pre FIIT
- jednoduché a rozšírené vyhľadávanie
- filtrovanie výsledkov
- obsahuje časopisy, knihy, učebnice, encyklopédie

Autorské právo (angl. copyright)

Predmetom ochrany autorského práva je dielo.

- **výlučné právo** autora či vydavateľa **na využívanie** literárneho alebo umeleckého **diela počas určitého obdobia**,
- právo rozhodovať o vlastnom diele - duševnom vlastníctve. Je garantované zákonmi krajiny, v ktorej bolo dielo vydané, resp. ktorej národnosti je autor. Medzinárodné dodržiavanie autorských práv je umožnené autorským zákonom a medzinárodnými zmluvami,

Trvanie autorských práv

Majetkové práva trvajú počas autorovho života a 70 rokov po jeho smrti, ak nie je ustanovené inak.

V prípade viacerých autorov sa 70 rokov počíta po úmrtí posledného z autorov.

Pri audiovizuálnom diele majetkové práva trvajú počas života hlavného režiséra, autora scenára, autora dialógov a autora hudby, ktorá bola osobitne vytvorená pre toto dielo, a 70 rokov po smrti posledného z nich.

Licenčné podmienky / Licenčná zmluva

- licenčné podmienky sú zmluvou medzi spoločnosťou / firmou/ poskytovateľom a používateľom, ktorý má záujem používať dielo,
- definujú pravidlá, za ktorých je možné dielo používať a rozsah právomocí s dielom narábať,
- definuje povinnosti používateľa, ale aj poskytovateľa na využívanie diela v plnom rozsahu,
- zväčša sme prinútení súhlasiť s licenčnými podmienkami ešte prád tým, ako začneme dielo / službu používať.

Creative Commons

- americká nezisková organizácia, ktorá si za cieľ kladie rozšíriť množstvo autorských diel dostupných verejnosti k legálnemu využívaniu a zdieľaniu.
- ponúka škálu rôznych licenčných schém, ktoré držiteľom autorských práv umožňujú niektoré práva ponúknuť na užívanie diela verejnosti, zatiaľ čo iné práva ostávajú. Cieľom je zjednodušiť výber autorovi vyhovujúcej licencie, teda obmedziť ťažkosti, ktoré platné autorské zákony kladú na zdieľanie informácií.
- Na webových stránkach Creative Commons si držiteľ autorských práv môže vybrať z rôznych voľných licencií, ktoré potom môže použiť pri zverejnení svojho diela na webe. Creative Commons poskytujú aj RDF/XML metadáta, ktoré popisujú licenciu a dielo tak, aby bolo jednoduché automaticky spracovať a dohľadať takto licencované diela.

Open Access

- model uverejňovania výsledkov vedeckého výskumu, ktorý zaisťuje okamžitý a bezplatný prístup k výsledkom vedy a výskumu na Internete (v podstate bezplatný online prístup),
- nie je obmedzený väčšinou zložitých licenčných politík a obmedzení autorských práv,
- hlavným dôvodom, resp. potrebou takéhoto riešenia, je zmena v spôsoboch publikovania vo vede, ku ktorej došlo po príchode internetu,
- motivované problémami sociálnej nerovnosti spôsobujúci obmedzenie prístupu k akademickému výskumu.

Zlatá cesta – publikovanie v otvorených časopisoch (OA poskytujú vydavatelia).

Zelená cesta – autoarchivácia (publikácie) v otvorených repozitároch (OA poskytujú autori).

Existujú aj ďalšie spôsoby:

- **Hybridná cesta (Hybrid OA)** - časopis je dostupný v rámci predplatného, ale iba vybrané články sú otvorené/publikované v režime Open Access. Pre inštitúciu sa však jedná o tzv. dvojitú platbu - z tohoto dôvodu niektorí poskytovatelia túto cestu neakceptujú ako splnenie OA projektovej podmienky (napr. Horizon Europe).
- **Bronzová cesta (Bronze OA)** - publikovanie v časopisoch bez pripojenej licencie.
- **Platinová/Diamantová cesta (Diamond OA)** - publikovanie v OA bez APC (Article Processing Charge).

OPEN ACCESS

Výzkumníci
v rozvojových
zemích mohou
sledovat
vaši práci

Větší
zviditelnění
vaší práce

Odborníci
mohou
aplikovat
vaše poznatky

Vyšší
citovanost

Váš výzkum
může
ovlivňovat
postupy

Veřejnost
má přístup
k vašim
poznatkům

V souladu
s dotačními
pravidly

Lepší
zhodnocení
peněz
daňových
poplatníků

Citácie a citovanie textu

C i t á c i a

je skrátené označenie citovaného dokumentu priamo v texte podľa jednej z troch používaných metód citovania.

Citácia slúži na spojenie citovaného miesta s bibliografickým odkazom nachádzajúcim sa v zozname na konci práce.

Forma citácie závisí od techniky citovania.

C i t á t je text doslovne prebratý z citovaného dokumentu.

Mal by sa písať v úvodzovkách, resp. iným typom písma.

V prípade dlhších citátov presahujúcich štyri riadky je vhodné citáty oddeliť od vlastného textu, odsadiť od ľavého okraja a uviesť kurzívou.

Bez úvodzoviek či iného typu písma uvádzame prebraté texty, ktoré parafrázujeme a uvádzame vo vlastnej interpretácii.

C i t o v a n i e

- je preberanie akéhokoľvek textu alebo časti citovaného dokumentu:
- doslovný text (citát)
- modifikovaný text alebo jeho časť (parafráza)
- výsledky výskumov
- tabuľky, grafy, obrázky

Citovanie je nutné aj v prípade, ak v texte práce publikáciu len spomíname = odkazujeme na ňu.

Všeobecné pravidlá citovania:

- odkaz musí presne identifikovať citovaný dokument, aby ho bolo možné bez ťažkostí opätovne dohľadať,
- v celej publikácii musí byť použitá rovnaká technika citovania,
- údaje sa zapisujú v jazyku citovaného dokumentu (s výnimkou poznámok a
- doplnkov), iné písmo sa prepisujú do latinky,
- poradie údajov v odkaze vrátane interpunkcie je záväzné, jednotlivé skupiny údajov
- oddeľujeme bodkou a medzerou,

Všeobecné pravidlá citovania:

- hlavný názov a podnázov píšeme kurzívou. Podnázov je nepovinný, oddelíme ho od názvu dvojbodkou a medzerou. Ak sa však odkaz týka článku z časopisu alebo zborníka, kapitoly z knihy, kurzívou napíšeme len názov zdrojového dokumentu. Dlhý názov je možné skrátiť a ako znak vypustenia použiť tri bodky,
- vlastné doplnky, preklady, opravy zjavných chýb prameňa uvádzame v hranatých zátvorkách,
- v prípade citovania príspevkov v monografii a zborníku používame pred označením zdroja „In:“; v prípade článkov v časopise toto označenie môžeme vynechať,
- bibliografický odkaz končí bodkou. Ak je posledným údajom URL, bodka sa nepoužíva.

Techniky citovania:

Numerický systém - technika číselných odkazov

Citácie sú spojené s bibliografickým odkazom poradovým číslom v tvare indexu alebo čísla v zátvorke. Odkazy v zozname na konci práce budú usporiadané podľa týchto poradových čísel. Viacero citácií toho istého diela bude mať rovnaké číslo.

Ak je dokument citovaný prvýkrát, v zozname sa uvedie celý bibliografický odkaz. Každá ďalšia citácia toho istého dokumentu bude mať skrátenú formu s údajom o čísle citovanej strany.

Príklad textu:

..... podľa Seilera (13) je táto metóda dostatočne rozpracovaná na to, aby mohla byť všeobecne používaná v

V zozname bibliografických odkazov na konci práce:

12. ...

13. SEILER, B. Človek vo filozofickej antropológii. Bratislava : IRIS, 1995. 152 s.

14. ...

Harvardský systém - technika prvého údaju a dátumu

V texte sa za citovanou informáciou uvedie v okrúhlych zátvorkách prvý údaj (priezvisko autora alebo prvé slovo z názvu, ak publikácia nemá autora) a rok vydania citovaného dokumentu. Ak sa citujú viaceré publikácie toho istého autora s rovnakým rokom, odlišia sa za rokom vo vnútri zátvoriek malými písmenami (a, b, c, atď.). Ak sa citujú konkrétne časti publikácie, môže sa za rokom uviesť číslo strany. Čísla strany sa dopĺňajú len do citácie, nikdy nie do bibliografických odkazov. Odkazy v zozname na konci práce budú usporiadané abecedne podľa prvého údaju, za ktorým po čiarku nasleduje rok vydania. Dátum vydania sa potom už do vydavateľských údajov neuvedie (s výnimkou článkov z časopisov).

Príklad textu:

..... Treba ale rozlišovať viac typov referátov (Mc Millan, 1997): 1. zhrňujúci typ, 2. historická review,

V zozname bibliografických odkazov na konci práce bude nasledovné:

Kraus, M. 1996. Používatelia ...

Lang, K. 1987. The Writers Guide to Desktop Publishing. London : Academic Press, 1987. 254 p.

McMillan, V.E. 1997. Writting Papers in the Biological Sciences. 2nd Ed. Boston : Belford Books, 1997. 158 p.

Papík, R. 1992. Naučte se číst. Praha : Grada, 1992. 32 s.

Technika priebežných poznámok

Citácie sú spojené s bibliografickým odkazom poradovým číslom v tvare indexu alebo čísla v zátvorke. Tieto čísla odkazujú na poznámky (spravidla pod čiarou na príslušnej strane), v ktorých môžu byť odkazy na citácie.

Sú uvedené v takom číselnom poradí, ako sa vyskytujú v texte, čísluje sa priebežne v celom dokumente.

Ak sa nejaký dokument cituje viackrát, každá citácia bude mať odlišné číslo.

Odkazy v zozname na konci práce budú usporiadané podľa týchto poradových čísel.

Príklad textu:

Relatívne skoro po vynájdení kníhtlače sa tento spôsob výroby knihy dostáva aj do iných európskych krajín. „Presvedčivejšie dôkazy sa nám zachovali o produkcii tzv. kočujúcich tlačiarňí v nasledujúcom storočí, i keď pôsobili len efemérne (1) v Košiciach, Šintave, Komjaticiach, Plaveckom Podhradí a v Hlohovci“(2). Valach (3) označuje tieto tlačiarne za malé prenosné a zdôrazňuje, že ich tlačiarí využívali na tlač kníh výlučne náboženského charakteru. Breza (4) ďalej uvádza, že: „.....“

Poznámky a bibliografické odkazy pod čiarou:

(1) krátkodobo

(2) BREZA, Vojtech. Tlačiarne na Slovensku: 1477-1996. Bratislava: Univerzitná knižnica Bratislava, 1997. ISBN 80-85170-25-6, s. 9.

(3) VALACH, Július. Staré tlačiarne a tlačiarí na Slovensku. Martin: Matica slovenská, 1987. Teória a výskum.

(4) BREZA, ref. 1, s. 12.

Otázky k prednáške?